

Ν. ΘΕΡΜΟΣ

Η ΡΥΘΜΙΚΗ ΚΙΘΑΡΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ 1

fagotto books

Νίκος Θερμός

Η ρυθμική κιθάρα στην πράξη 1

© 1988 - 1993 - 2005 - 2010 - 2015 Εκδόσεις Fagotto - Νίκος Θερμός

Μακέτα εξωφύλλου: Νίκος Μπόγδανος

Σκίτσο εξωφύλλου: Θάνος Κοσμίδης

ISMN: 979-0-801151-47-6

Fagottobooks

Κεντρικό: Βαλτετσίου 15 Εξάρχεια, 10680 Αθήνα

τηλ. 210-3645147, fax: 210-3645149

Υποκατάστημα: Ζακύνθου 7, 31100 Λευκάδα

τηλ./fax: 26450-21095

info@fagottobooks.gr

www.fagottobooks.gr

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ρυθμική κιθάρα παίζει τον βασικότερο ρόλο σε μια ορχήστρα. Είναι το όργανο που δίνει το ρυθμό και την αρμονική βάση στους άλλους μουσικούς. Χωρίς τη ρυθμική κιθάρα η ορχήστρα ακούγεται εντελώς άδεια. Ίσως θα 'χετε παρατηρήσει κι εσείς ότι ο μόνος που δεν κάνει διάλειμμα όταν η ορχήστρα παίζει, είναι ο μουσικός που παίζει ρυθμική κιθάρα.

Ακόμη, ένας καλός ρυθμικός κιθαριστής μπορεί να υποκαταστήσει ολόκληρη ορχήστρα. Όποιος είχε την εμπειρία να ακούσει τον John Cale στο «Ρόδο» μπορεί να το καταλάβει αυτό.

Τι πρέπει να γνωρίζει λοιπόν ο ρυθμικός κιθαριστής; Μα να γνωρίζει καλά το αντικείμενό του θα μπορούσε κανείς να απαντήσει.

Ακριβώς εδώ αρχίζουν τα δύσκολα. Κι αυτό γιατί το αντικείμενό του κυριολεκτικά είναι ανεξάντλητο. Ξεκινώντας να γράψω αυτό το βιβλίο είχα την πρόθεση να καταγράψω όλους τους ρυθμούς που είναι δυνατόν να παίζει η ρυθμική κιθάρα. Στην πορεία όμως αυτής της προσπάθειας, τα πράγματα άρχισαν να «σκουραίνουν» ανακαλύπτοντας ότι ο κάθε ρυθμός είχε ουκ ολίγες παραλλαγές. Ακόμη, κάθε μουσικός πρόσθετε αυτό το «κάτι» που ήταν αδύνατον να καταγραφεί με την ψυχρή παράθεση των ρυθμικών αξιών. Γιατί είναι αλήθεια ότι το «feeling» του κάθε ρυθμού είναι αδύνατον να καταγραφεί.

Τα πράγματα δυσκόλευαν ακόμη περισσότερο όταν ένα ηλεκτρονικό εφέ «βοηθούσε» την κατάσταση. Στην περίπτωση αυτή οι ρυθμικές αξίες, που θα μπορούσαν αλλιώς να καταγραφούν, πέρναγαν στο χώρο της μεταφυσικής (για τα ηλεκτρονικά εφέ βλέπε στο παράρτημα).

Μια λύση ήταν το cd των ρυθμών. Όμως και αυτό εν μέρει ήταν αδύνατο να καλύψει το πρόβλημα. Γιατί δεν είναι δυνατόν ένας Έλληνας μουσικός να παίζει με τον ίδιο τρόπο που παίζει ο νέγρος μπλουζίστας ή ο Τζαμαϊκανός ράστα ή να συγκριθεί με τη Guajira που παίζει ο Κουβανέζος. Αλλά και να βρεθούν όλοι αυτοί να παίζουν στο cd ήταν «λιγάκι» δύσκολο.

Πιστεύω πάντως ότι κατάφερα να καλύψω ικανοποιητικά ένα σημαντικό μέρος των ρυθμών που κύρια εμφανίζονται στην πράξη σήμερα.

Το βιβλίο αυτό δεν ειδικεύεται σε ρυθμούς μιας ορισμένης μουσικής τεχνοτροπίας. Κατά την άποψή μου δεν επιτρέπεται για παράδειγμα ένας ροκ κιθαριστής να μην μπορεί να παίζει ένα ζεϊμπέκικο ή ένα τανγκό, τη στιγμή που μπορεί να παίζει έναν δύσκολο funky ρυθμό.

Η κιθάρα είναι ένα πλούσιο εκφραστικό όργανο, και δεν πρέπει να περιορίζεται σ' ένα μουσικό είδος. Αλλά κι αν το δούμε καθαρά επαγγελματικά, ο ρυθμικός κιθαριστής για να βρει δουλειά πρέπει λίγο πολύ να γνωρίζει τα πάντα.

Τελικά πιστεύω ότι το βιβλίο αυτό θα 'ναι χρήσιμο τόσο στον ερασιτέχνη κιθαριστή που ενδιαφέρεται απλώς να μάθει κάποιες συγχορδίες και κάποιους απλούς ρυθμούς για να παίζει τραγούδια στην παρέα του όσο και στον επαγγελματία μουσικό παραθέτοντάς του ένα υλικό για συγκριτική μελέτη.

Ν. Θ.

Περιεχόμενα

A ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ασκήσεις Προετοιμασίας	Ασκήσεις	1- 37	5-15
------------------------	----------	-------	------

B ΡΥΘΜΟΙ

I ΟΜΑΔΑ BLUES	»	38- 47	17-19
II ΟΜΑΔΑ ROCK	»	48- 65	20-24
III ΟΜΑΔΑ HEAVY METAL	»	66- 77	25-28
IV ΟΜΑΔΑ REGGAE	»	78- 81	29
V ΟΜΑΔΑ FUNK	»	82- 91	30-32
VI ΟΜΑΔΑ POP	»	92- 99	20-24
VII ΟΜΑΔΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	»	100-123	37-43
Sultans of Swing, Purple Haze, Riders in the Storm, U-2 Space Oddity, Proud Mary, Cocaine, Brown Sugar Another Brick in the Wall, Light my Fire, Rev it up, Psycho Killer, Ocean, Harlem Shuffle, Start me up			
VIII ΟΜΑΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΡΥΘΜΟΙ	Ασκήσεις	124-142	44-50
IX ΟΜΑΔΑ LATIN	»	143-202	51-67
X ΟΜΑΔΑ ΡΥΘΜΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	»	203-209	68-70

Γ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τα ηλεκτρονικά εφέ της κιθάρας και η χρήση τους	71-74
Η χρήση των εφέ στο cd του βιβλίου	75

Περιεχόμενα cd

Όλες οι ασκήσεις του βιβλίου περιέχονται στο cd που το συνοδεύει, εκτός από τα τραγούδια-παραδείγματα που είναι ήδη γνωστά. Στη σελίδα 75 υπάρχει αναλυτική αναφορά στα εφέ που χρησιμοποιήθηκαν.

Ακούστε τις ασκήσεις του βιβλίου και στο διαδίκτυο

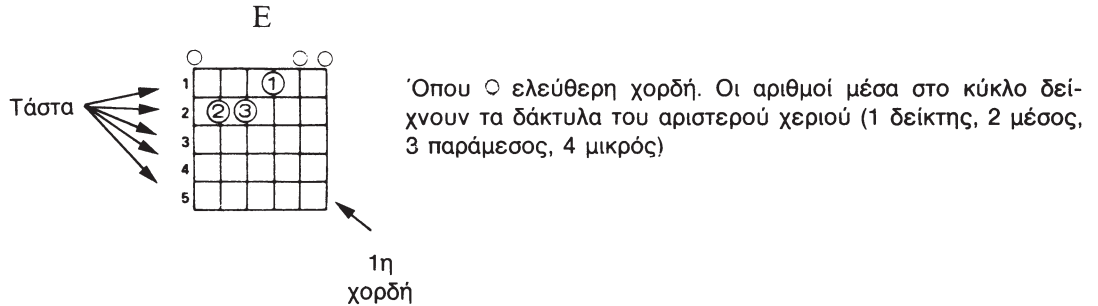
Αξιοποιήστε τις ακουστικές ασκήσεις που είναι πλέον διαθέσιμες δωρεάν στο διαδίκτυο ή εάν προτιμάτε παραγγέψτε το έξτρα cd που σας αναφέραμε παραπάνω. Θα σας βοηθήσει αρκετά στην προσπάθειά σας. Τις δωρεάν ασκήσεις θα τις βρείτε κατευθείαν στον ιστοχώρο μας www.fagottobooks.gr, στην αντίστοιχη σελίδα του βιβλίου ή στον www.soundcloud.com βάζοντας τον τίτλο του βιβλίου με κεφαλαία στην αναζήτηση.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Για την εκτέλεση των ρυθμών είναι απαραίτητο να κατέχεις την στοιχειώδη γνώση της τεχνικής της κιθάρας. Δεν είναι απαραίτητο να γνωρίζεις νότες. Οι αξίες αναπαριστώνται με σύμβολα:

	απεικονίζει το ολόκληρο και διαρκεί 4 χρόνους	Παύση ολοκλήρου	
	απεικονίζει το ήμισυ και διαρκεί 2 χρόνους	Παύση μισού	
	απεικονίζει το τέταρτο και διαρκεί 1 χρόνο	Παύση τετάρτου	
	απεικονίζει το ογδόο και διαρκεί 1/2 χρόνο	Παύση ογδόου	
	απεικονίζει το δέκατο έκτο και διαρκεί 1/4 χρόνο	Παύση δέκατου έκτου	

Τα σύμβολα αυτά αναπαριστούν επίσης τη συγχορδία που πρέπει να παιχτεί. Για διευκόλυνση υπάρχει και η γραφική απεικόνιση της συγχορδίας.

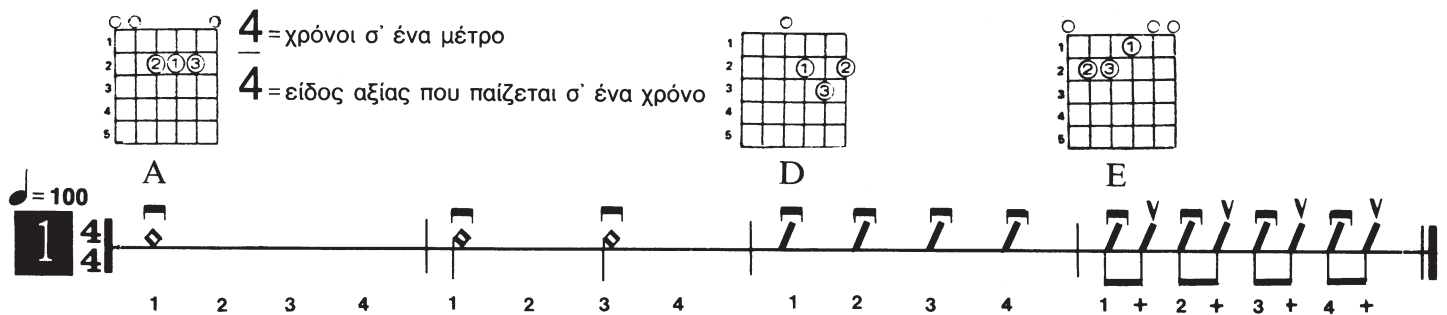

Στο επάνω μέρος σημειώνεται το όνομα της συγχορδίας με το διεθνή συμβολισμό: C (ΝΤΟ), D (ΡΕ), E (ΜΙ), F (ΦΑ), G (ΣΟΛ), A (ΛΑ), Β (ΣΙ). Τα γράμματα αναπαριστούν συγχορδίες ματζόρε. Κάθε άλλη παραλλαγή σημειώνεται δίπλα π.χ. Em = ΜΙ μινόρε E⁹ = ΜΙ ματζόρε ενάτης, Em⁶ = ΜΙ μινόρε έκτης, F#_m = ΦΑ δίεση μινόρε, E^b = ΜΙ ύφεση ματζόρε.

Ασκήσεις προετοιμασίας (χρήση μετρονόμου απαραίτητη — Βλ. σχετική ένδειξη σε κάθε άσκηση)

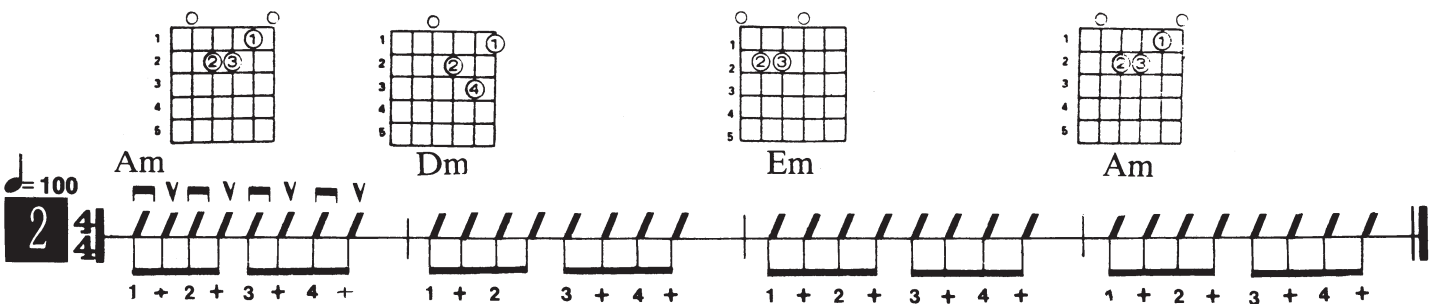
Τα σύμβολα   δείχνουν την κίνηση της πένας προς τα κάτω και πάνω αντίστοιχα.

1 $\text{♩} = 100$ $\frac{4}{4}$

4 = χρόνοι σ' ένα μέτρο
4 = είδος αξίας που παίζεται σ' ένα χρόνο

2 $\text{♩} = 100$ $\frac{4}{4}$

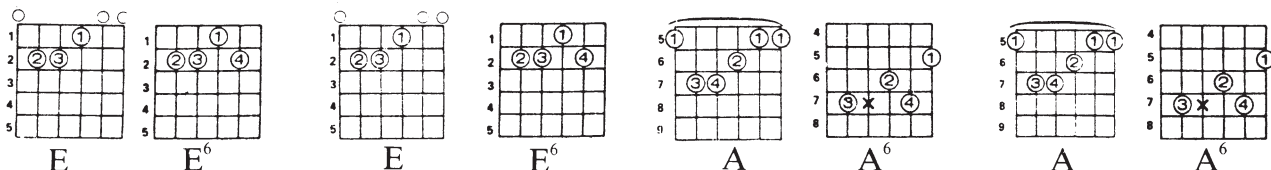

Εάν είσαι αρχάριος πρέπει να αφιερώσεις πάρα πολύ χρόνο στις ασκήσεις προετοιμασίας πριν δοκιμάσεις να παίξεις τους ρυθμούς.

BLUES

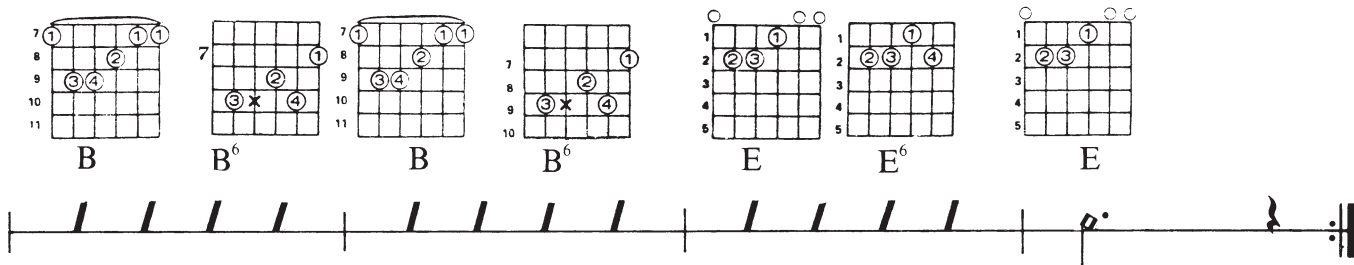
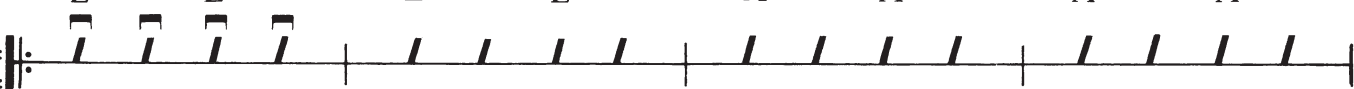
ΟΙ ΠΥΘΟΙ

Blues 1

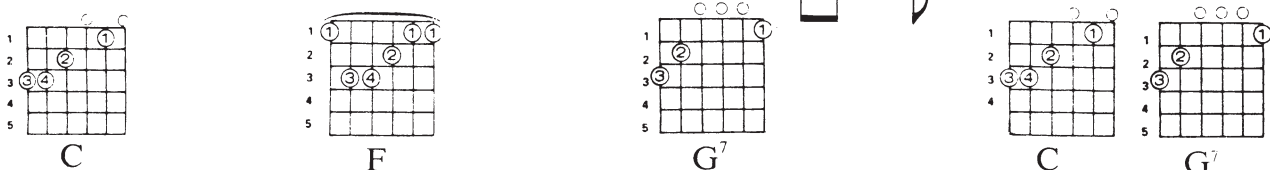
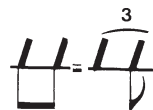

♩ = 112

38 4/4

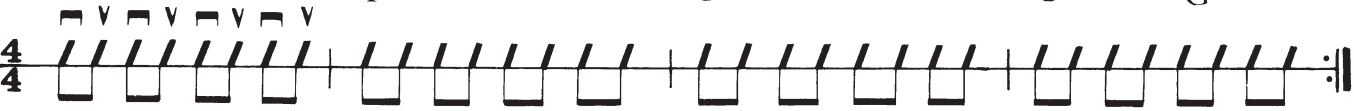

Blues 2

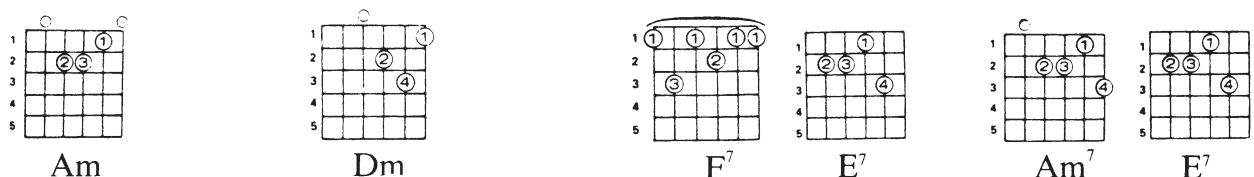

♩ = 80

39 4/4

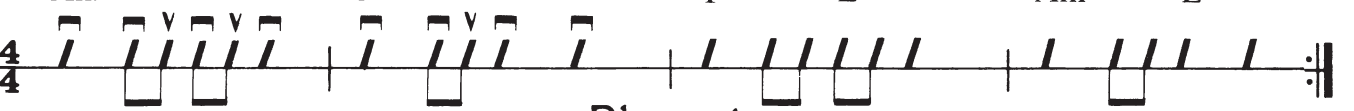

Blues 3

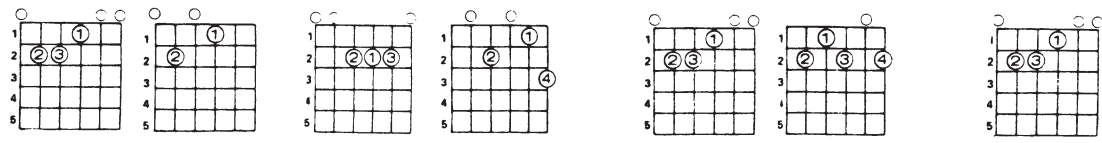

♩ = 80

40 4/4

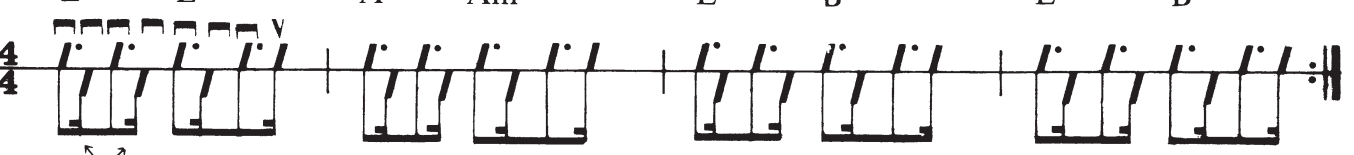

Blues 4

♩ = 80

41 4/4

Μπάσοες
χορδές

Rhythm & Blues 1

♩ = 100

42 4/4

F F⁶ F⁷ F⁶ F F⁶ F⁷ F⁶ B^b B^{b6} B^{b7} B^{b6} %

Ακκόρντα που χρησιμοποιούνται

F F⁶ F⁷ B^b B^{b6} B^{b7} C C⁶ C⁷

C C⁶ C⁷ C⁶ % F F⁶ F⁷ F⁶ F

Rhythm & Blues 2

♩ = 100

43 4/4

A C^{#7} F^{#m} D E⁷ A C^{#7} F^{#m} D E⁷

Boogie-woogie

♩ = 100

44 4/4

A⁷ D⁹ A⁷ E⁹

Swing 1

♩ = 100

45 4/4

A F^{#m} D E